

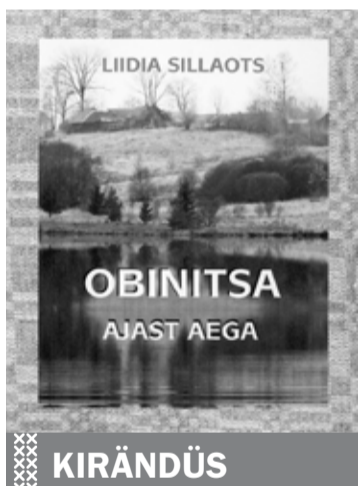
KULTUUR

„Hal'as Kunn” tegi ukсед valla

Evar Riitsaar avas Obinitsas oma remonditud Seto Ateljee-Galeriis „Hal'as Kunn” 27. juulil korraka kolm näitust: Nikolai Kormašovi setoteemalised maalid, Renaldo Veeberi joonistused „Peko”-eeposele, Toomas Kuusingu maalid seto esivanematest ning Peeter Lauritsa pildid „Tuumatalv” (tsüklist „Viies aastaig 2006”).

Samas tutvustasid uut ajakirja „Peko Helü” selle peatoimetaja Evar Riitsaar ja toimetaja Kauksi Ülle. Ajakirja väljaandja on MTÜ Seto Ateljee-Galerii ning 30-leheküljeline trükis sisaldab huvitavaid kirjutisi Setomaa ja Seto-teemaga seotud kunstnikest, käsitöölisest, kirjarahvast.

Rahvarohkus juba avamisel näitas huvi galerii ja näituste vastu. **ILMAR VANANURM**

KIRÄNDÜS

“Obinitsa ajast aega”

Raamatu autor on Liidia Sillaots ja toimetaja Ilmar Vananurm. Liidia ise ütleb seletuseks järgmist raamatu tagumisel kaanel: “Olen aastakümnete vältel kogunud fakte ja mälestusküllikesi, legende ja mõistatusi, et saada selgust siinsete inimeste ajaloost. Teistele seletamiseks kulub alati väga palju aega, et nad mõistaksid meie, setude maailma. See on ka loomulik sest võõramad on kasvanud teistsuguses kombestikust ja nende juured on toinud ikkagi teistsuguses pinnases. Kohapealne koduloo-uurija toetub suuremas osas rahva mälule. Kild killu kõrval – nii talletuvad meenutused, faktid, legendid.”

Raamat kõneleb Obinitsa külas toimunud sündmustest ja arengust läbi aja. Lisaks tekstile on raamatus ka hulganisti häid fotosid kohalikest inimestest ja olulistest asutustest ja paikadest.

Maksab 65. – krooni. Esialgu saab seda osta Obinitsa muuseumitarest, aga lähimal ajal peaks see ka mujale jõudma. **MERILIN LÕIV**

Oikumeeniline palverännak Setomaal

Tõlp Tauri

Eesti Õigeusu Noorte Liidu eestvedamisel 25.-28. juulini toimunud palverännak Meeksist Saatsesse oli tõeliselt oikumeeniline.

50liikmelises palverändurite pundis oli peale õigeusklike ka luterlasi, baptiste, katoliiklasi ning isegi üks anglikaan.

Kolme päeva jooksul läbis seltskond üle 60 kilomeetri, 12 tsässonat ning teele jäävaid kirikuid ja kalmistuid. Neljandal päeval toimus Paraskeevapäeva tähistamine Saatses.

Nende nelja päeva jooksul saavutasid palverändurid tänu pidevale palvele ja laulule ühtsuse, mille tõelist olemust ei ole võimalik sõnadesse panna. See tühistas rändurite seas konfessionaalsed piirid ning näitas, et Kolmainu Jumalat ülistame me kõik läbi armastuse ja rõõmu Kristuse ülestõusmisest. Meie kõigi ühist usku aitas tugevdada muidugi ka ümbritsev tugevate õigeusu tradit-

foto Erakogu

sioonidega Setomaa, mille toetust tundsi igal oma sammul. Inimestele, kes polnud kohalike traditsioonidega nii tugevasti varem kokku puutunud, oli lausa üllatav näha, millise austuse ja rõõmuga neid kohalikud erinevates tsässonates ja läbitud külates vastu võtsid, kuidas osad autod meie ränduritest möödagi ei sõandanud sõita ning meid

teel saatsid. Mingil määral tundsi me kõik ennast neil hetkedel misjonäradena, kes viisid Jumala sõna kohtadesse, kus teenistusi toimub vaid kord aastas või vähemgi. Meie tuleku mõju oli näha kohalike silmades ning nende külalislahkust ei unusta me kunagi.

Suured tänud metropoliit Stefanusele, kes peaaegu igal õhtul vastas palve-

rändurite küsimustele ning meid iga päeva lõpppunktis vastu võttis kui tõeline hingekarjane. Palverännaku toimimisel mängisid suurt rolli ka meid teel saatnud vaimulikud, kes meie palve ja usu leeki pidevalt ärgitasid. Loodetavasti saab selline palverännak järjekordseks tugevaks traditsiooniks meie kirikus ning laseb meil taas kogeda Jumala armu.

Joogivee puudus kimbutab Setomaa külasid

Algus lk. 1

Taotlesime abirahasid. See võttis muidugi terve igaviku aega – ideest veeni köögikraanis kulus vist paar aastat,” räägib ta keerulisest asjaajamisest. “MTÜ tegemine võttis aega. Raha saamine oli vast kõige keerukam: otsustamine venis, maavanemate komisjon kogunes kord kolme kuu tagant.”

Tänu visale tegutsemisele on Polovina kõigis kuues majapidamises

veevärk olemas. Kala hindad tehtud investeeringut umbkaudselt 150-200 tuhandele kroonile. Kusjuures külaelanikel tuli kanda alla kolmandiku kuludest. Piholaane Guuri nendib, et hetkel pole Meremäe vald võimaline igasse küla puurkaevu tegema. Ta soovib külaelanikel koostööd teha.

Hiljaaegu Võru Maavalitsuses toimunud vee teemalise ümarlause osalised jõudsid arusaamisele, et veepuuduse probleemi vastu üksinda ei saa. Maa-

konna ühisjõul ehk õnnestub. Veeprobleemile tuleb lahendus leida koguni riiklikul tasemel, pakkus Meremäe vallavanem.

“Veeprojektides olla kolm osapoolt – lisaks riigile ka omavalitsus ja inimesed ise,” arwab Piholaan. Valla poole pöördujaid on praegugi, kuid selle aasta eelarves niisuguseks otstarbeks raha pole. Kas tulevatel aastatel tõuseb järjest rohkem kimbutav vee-teema prioriteetsemaks?

“Sõltub sellest, kui ha-

katakse järgmise aasta eelarvet kavandama. Olen volikogust, kes paneb prioriteedid paika,” märgib Piholaan. “Eks juttu on sellest olnud, aga siduvat otsust mitte. Eelarvet hakatakse ju alles sügise poole tegema. Praegu algab ka arengukava koostamine – seal peaks see kindlasti kajastuma.”

Seniks jääb Setumaa rahval lootma, et veekest tuleb ülevalt poolt juurde ja olukord mõnevõrra leevendust saab, või tuletõrjeauto kutsuda.

Leiko leelo kõlas festivalil Lätimaal

Leelokoor Leiko esindas koos rahvatantsurühmaga Tantsurõõm Eestit Baltika Rahvusvahelisel Folkloorifestivalil Lätimaal.

Festival toimus 12.-16. juulini, Leiko andis kontserte kolmel päeval. Esimesel õhtul esinesid leelotajad Riias

Toomkiriku kõrval vabaõhulaval. Järgmiseks oli Siguлда ja Turaida päev. Toimus festival Turaidas, mille avas proua Ingrid Rüütel. “Reedesel festivali rongkäigul Raekoja platsilt Vabadussambani ja sealt Toomkiriku juurde tervitati meie koori isegi eesti keeles,” sõnas festivalil käinud Veera Hirsik. Pärast rongkäiku esines Leiko kontserdisaalis Ave

Sol, mis on ümber ehitatud enne sõda tegutsenud kirikust. Selles saalis toimunud kontsert oligi pühendatud sellele maale, mis on jäänud pärast taasiseseisvumist Venemaale – Abrene (Vene all kannab see nime Põtalovo) ja küüditatutele. “Meie koorile õeldi, et sõlgesid suutsite hoida, aga oma maad mitte,” märkis Veera Hirsik. “Meid võeti väga hästi vastu, meil oli

tubli giid Matiss Treimanis, kes rääkis eesti keeles. Tänu korraldajatele, Värskas Kultuurikeskusele, Tuuliku puhketalule ja bussijuht Toivo Vaherile!” Festivali ajal korraldas Eesti Rahvuslik Folkloorinõukogu õppereisi Lätisse, millest võtsid osa Ilme Haavalo ja Valli Karp. “Eesmärgiks oli osaleda vaatlejana Läti Baltikal ja tutvuda lähemalt Liivimaa ja oma sugulus-

rahva kultuuriga,” teatasid õppereisist osavõtnud. Rahvusvaheline Folkloorifestivali korraldajate nõukogu egijdi all toimunud Baltika 2006 oli pühendatud Balti riikide folkloori liikumise pöördelisele sündmusele – möödub 15 aastat ajast, mil Eesti, Läti ja Leedu võeti vastu organisatsiooni täisliikmeks. Järgmine Baltika toimub tuleval aastal Eestis. SM

SPORT

Jalgpalli MV-I tihe rebimine

Pärast nelja vooru on Liitva, Obinitsa ja Värskas jalgpallivõistkonnad kogunud võrdselt 9 punkti. Nimetatul on kõikidel üks kaotus ja kolm võitu. Hetkel meistrivõistluste 4.-6. kohta jagavatel võistkondadel (Mikitamäe, Misso ja Vastselina) on samuti võrdne arv punkte, on saadud üks võit ja kolm kaotust. Need võistkonnad osalevad tänavustel meistrivõistlustel esmakordselt ning kohanemisraskused on nähtavasti mõjutanud mängude tulemust. Millise koha keegi lõpuks saab – seda otsustab alles viimane võistluspäev, mis toimub 6. augustil.

Juba traditsiooniliselt autasustatakse kolme paremat võistkonda meistrivõistluste medallite ja diplomitega ning kõikidele osalejatele jagatakse veel sööki-joogi. Selgitatakse välja parim väravakütt. Hetkel on väravalööjate paremikus Teet Tarros (Obinitsa) 5 väravaga, Sven Niidu (Liitva) 4 väravaga, Rivo Tuik (Värskas) 3 väravaga ja Taavi Kann (Mikitamäe) 3 väravaga.

REIN TARROS

Külavolle viimane etapp

Kolm külavolle etappi on juba toimunud. Küllätüva külapäeval osales viis võistkonda. Esindatud olid Navikõ, Obinitsa, Küllätüva, Hilana külad. Navikõs käis mängimas 3 võistkonda (Meremäe, Küllätüva ja Navikõ). Obinitsa etapist võtsid osa Küllätüva, Helbi, Meremäe ja Navikõ/Miku segavõistkond. Senini on kõige aktiivsem olnud Küllätüva võistkond, kuid etapivõite on saavutanud kõige rohkem Navikõ küla. Viimane kohtumine saab toimuma Meremäel, kus teeme esmakordselt võrkpalli ja külalaua propageerivast üritusest kokkuvõtteid ja täname loomulikult paremaid

REIN TARROS